

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av studie- och
yrkesvägledningen i kommunal vuxenutbildning i
Tingsryds kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av studie- och yrkesvägledningen i kommunal vuxenutbildning, komvux i Tingsryds kommun. Granskningen genomfördes under hösten 2024.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen två utvecklingsområden som angetts i beslut den 11 oktober 2024.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen senast den 11 april 2025 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Tingsryds kommun har inkommit med en sådan redovisning den 10 april 2025.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Huvudmans och rektors organisering av studie- och yrkesvägledning inför val av studier

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som har granskats.

Arbetet med studie- och yrkesvägledning för att ge elever förutsättningar att göra väl underbyggda val av studier

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som har granskats.

Skolinspektionens samlade bedömning är att ytterligare åtgärder behövs för att höja kvaliteten. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Bakgrund

Huvudmans och rektors organisering av studie- och yrkesvägledning inför val av studier

Bedömningen var att ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande område:

- Huvudmannen och rektorn behöver utveckla sin styrning och ledning av den individuella studie- och yrkesvägledningen genom att konkretisera de nationella målen, tydliggöra prioriteringar och förväntningar samt följa upp kvaliteten i den individuella studie- och yrkesvägledningen.

Av huvudmannens redovisning framgår, bland annat, att en ny arbetsbeskrivning för studie- och yrkesvägledningen har tagits fram, där arbetsuppgifter har avgränsats och vissa prioriteringar tydliggjorts. Det uppges att ett systematiskt kvalitetsarbete har påbörjats under hösten 2024, bland annat genom att en enkät riktad till elever har genomförts. Ett årshjul för studie- och yrkesvägledningen ska tas fram, men har ännu inte tagits i bruk. Huvudmannen redovisar vidare att studie- och yrkesvägledaren genom detta arbete har fått bättre förutsättningar att systematisera och strukturera sitt arbete, vilket enligt redovisningen bidrar till att målen med vägledningen kan uppnås och att arbetet kontinuerligt kan utvärderas och förbättras. Det nya arbetssättet underlättar enligt redovisningen uppföljningen av prioriterade elevgrupper. Även studie- och yrkesvägledarens roll gentemot lärarna har, enligt huvudmannen, förtydligats. Som förväntade långsiktiga effekter lyfter huvudmannen att kvaliteten i den individuella studie- och yrkesvägledningen förbättras när mål och arbetssätt tydliggörs, samt att uppföljningen av förbättringsåtgärder sker kontinuerligt.

Det framgår dock av redovisningen att de nationella målen för studie- och yrkesvägledning ännu inte har konkretiserats i verksamheten. Huvudmannen uppger att man i samband med utvärdering och förbättring av årshjulet ska koppla detta till en uppdaterad plan för arbetet med studie- och yrkesvägledningen mot de nationella målen. Skolinspektionen förutsätter att huvudman och rektor fortsatt utvecklar sin styrning och ledning av den individuella studie- och yrkesvägledningen genom en konkretisering av de nationella målen och vad de innebär för verksamheten.

Arbetet med studie- och yrkesvägledning för att ge elever förutsättningar att göra väl underbyggda val av studier

Bedömningen var att ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande område:

- Rektorn och studie- och yrkesvägledaren behöver i den individuella studie- och yrkesvägledningen utveckla strategier och arbetssätt för att kunna utmana elevers studie- och yrkesval så att de inte begränsas av sina föreställningar kring kön eller av social eller kulturell bakgrund.

Av huvudmannens redovisning framgår, bland annat, att arbetet med att utveckla strategier och arbetssätt för att kunna utmana elevers studie- och yrkesval så att de inte begränsas av sina föreställningar kring kön eller av social eller kulturell bakgrund har påbörjats och utvecklats. Huvudmannen redovisar att normkritiska värderingar har lyfts fram för att medvetandegöra uppdraget inom området. Detta sker inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Det anges även att könsfördelningen inom samtliga kurser analyseras, och att åtgärder tas fram för att utjämna och utmana inom området, bland annat uppger huvudmannen att studie- och yrkesvägledaren i varje samtal lyfter fram alternativa utbildningsvägar och synliggör faktorer som löneskillnader och utbildningstid. Det har också startats så kallade "prova på-kurser" för att ge elever möjlighet att utforska olika inriktningar. Huvudmannen beskriver att arbetet har blivit tydligare och mer strukturerat och uppger att arbetet kommer att fortsätta utvecklas, bland annat genom en förstärkt användning av statistik och analys i det systematiska kvalitetsarbetet, i syfte att förbättra arbetssätt och vidta åtgärder.

På Skolinspektionens vägnar

X Kaiwan Adl Zarabi

Beslutsfattare
Signerat av: Kaiwan Adl Zarabi

X Ola Cederblad

Föredragande
Signerat av: Ola Cederblad

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: <https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-granskningar/studie--och-yrkesvagledning-i-komvux/>

Bilaga: Författningsstöd

Huvudmans och rektors organisering av studie- och yrkesvägledning inför val av studier

2 kap. 8, 10, 29 och 34 §§ samt 4 kap. 3–5 §§ skollagen (2010:800)

Förordningen (SKOLFS 2012:101) om läroplan för vuxenutbildningen (Lvux12), 1 Vuxenutbildningens uppdrag och värdegrund, Utveckling av vuxenutbildningens verksamheter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Utbildningsval - arbete och samhällsliv, 2.4 Rektorns ansvar

Arbetet med studie- och yrkesvägledning för att ge elever förutsättningar att göra väl underbyggda val av studier

2 kap. 29 § skollagen

Lvux12, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Utbildningsval - arbete och samhällsliv